

Η Ομάδα G-9 ως Κοινοπραξία Βιβλιοθηκών

Ramón Abad Hiraldo¹

Διευθυντής της Βιβλιοθήκης
του Πανεπιστημίου της Θαραγόθα

<http://biblioteca.unizar.es>

rabad@unizar.es

Άρθρο που δημοσιεύτηκε στο *Boletín de la A.N.A.B.A.D.*, (2010, Jul.-Sept.), Vol. 60, No. 3, pp. 83-90.

Μετάφραση: Verónica Vaitsis-Guajardo

Σύνοψη

Η Ομάδα Πανεπιστημίων G-9 έχει ως αφετηρία μια σύμβαση που το 1997 υπέγραψαν δημόσια πανεπιστήμια που ήταν τα μοναδικά δημόσια πανεπιστήμια στις αυτόνομες περιφέρειές τους. Σε αυτό το άρθρο παρουσιάζεται η εξέλιξη, η οργάνωση και οι δραστηριότητες της Ομάδας, όπως επίσης και οι δράσεις των βιβλιοθηκών που ανήκουν σε αυτήν όσον αφορά στη συνεργασία μεταξύ βιβλιοθηκών. Απαριθμούνται οι πρωτοβουλίες που ελήφθησαν σε αυτόν τον τομέα, κυρίως η εμπειρία της Ομάδας σε σχέση με κοινοπρακτικές αποκτήσεις ηλεκτρονικών προϊόντων, ενώ υπογραμμίζονται τα είδη συνεργασίας μεταξύ των βιβλιοθηκών-μελών της Ομάδας των 9 (G-9) και άλλων ισπανικών κοινοπραξιών και οργανώσεων βιβλιοθηκών. Συμπερασματικά, παρατίθενται κάποιες πιθανές πρωτοβουλίες προς ανάπτυξη.

Λέξεις κλειδιά: Κοινοπραξίες. Πανεπιστημιακές Βιβλιοθήκες. Συνεταιριστικές αποκτήσεις. Ισπανία. Ομάδα Πανεπιστημίων G-9.

Abstract

The Group-9 of Universities was founded in 1997, after an agreement was signed among all Spanish public universities that were unique in their respective territories [Autonomous Communities]. The article makes

---

¹ Ο συγγραφέας ευχαριστεί τους διευθυντές των βιβλιοθηκών που είναι μέλη της Ομάδας των 9 (G-9) για τη συνεργασία τους στην προετοιμασία αυτού του άρθρου. Επίσης, είναι αναγκαίο να αναγνωρίσουμε και να ξεχωρίσουμε το έργο προηγούμενων διευθυντών, οι οποίοι διαδραμάτισαν έναν πάρα πολύ σημαντικό ρόλο στη θεμελίωση της Ομάδας και στην επιτυχία των διαπραγματεύσεων που πραγματοποιήθηκαν με τον Elsevier: Javier Martínez Rodríguez (Πανεπιστήμιο της Καντάβρια), María Remedios Moralejo Alvarez (Πανεπιστήμιο της Θαραγόθα) και Guillermo Sánchez Martínez (Δημόσιο Πανεπιστήμιο της Ναβάρρα).

Hiraldo, Ramon Abad, «Η Ομάδα G-9 ως κοινοπραξία βιβλιοθηκών», *Συνεργασία*, αρ. 2 (Σεπτ. 2011). Μτφ.: Verónica Vaitsis-Guajardo
<http://www.goethe.de/synergasia>

an overview of the Group as well as the co-operative activities developed by their libraries. Special emphasis is placed in cooperative negotiation of e-resource acquisitions. Cooperative relations of G9 libraries with other library consortia are mentioned. A set of possible cooperative actions to develop in the future are shown as a conclusion.

Keywords: Library consortia. University libraries. Co-operative acquisitions. Spain. Group-9 of Universities.

Η Ομάδα Πανεπιστημίων G-9

Ιστορικό

Η Ομάδα Πανεπιστημίων G-9 ξεκίνησε αρχικά ως G-7 με την υπογραφή, στις 16 Μαΐου του 1997, μιας Σύμβασης-Πλαισίου για τη συνεργασία μεταξύ των πανεπιστημίων της Καντάβρια, των Βαλεαρίδων Νήσων, της Ριόχα, του Οβιέδο, της Χώρας των Βάσκων, του Δημόσιου Πανεπιστημίου της Ναβάρα και της Θαραγόθα. Αργότερα, ενώθηκε το Πανεπιστήμιο της Εξτρεμαδούρα (14 Ιανουαρίου 2002) και, μόλις έναν χρόνο αργότερα, το Πανεπιστήμιο της Καστίλλης-Λα Μάντσα (20 Ιανουαρίου 2003), λαμβάνοντας έκτοτε τη σημερινή ονομασία Ομάδα Πανεπιστημίων G-9.

Όλα τα πανεπιστήμια της Ομάδας είναι δημόσια και ο βασικός κοινωνικός σκοπός αυτής της ένωσης είναι “να προωθήσει τη συνεργασία μεταξύ των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων που ανήκουν στην Ομάδα, τόσο σε σχέση με τις διδακτικές και ερευνητικές δραστηριότητες όσο και σε σχέση με τη διαχείριση και τις υπηρεσίες.”²

Ωστόσο, το βασικό γεγονός που αποτελεί το κίνητρο για τη δημιουργία της Ομάδας, ανεξάρτητα από την προφανή επιθυμία για βελτίωση και θετική συνεργασία μεταξύ των ιδρυμάτων είναι ότι αυτά είναι τα μοναδικά δημόσια πανεπιστήμια που υπάρχουν στις αντίστοιχες αυτόνομες περιφέρειές τους. Έτσι ορίζεται στην Παράγραφο Τέσσερα της ιδρυτικής σύμβασης και στο Προοίμιο του Καταστατικού της, όπου η συντακτική διαδικασία κατέληξε στη

---

² Δείτε την ιστοσελίδα της Ομάδας των 9 (G-9): <https://www.uni-g9.net/portal/index.jsp>
Hiraldo, Ramon Abad, «Η Ομάδα G-9 ως κοινοπραξία βιβλιοθηκών», *Συνεργασία*,
αφ. 2 (Σεπτ. 2011). Μτφ.: Verónica Vaitsis-Guajardo
<http://www.goethe.de/synergasia>

σύσταση μιας Μη Κερδοσκοπικής Ένωσης.³

Οργάνωση

Ανακεφαλαιώνοντας συνοπτικά το Καταστατικό, σε σχέση με την οργάνωση, οι Πρυτάνεις του G-9 είναι οι αυτοδικαίως εκπρόσωποι των πανεπιστημίων τους και η οργάνωση της Ομάδας βασίζεται σε 5 όργανα:

- Γενική Συνέλευση, που αποτελείται από εννέα Πρυτάνεις και είναι το ανώτατο όργανο λήψης αποφάσεων,
- Προεδρία: εκ περιτροπής για διάρκεια έξι μηνών,
- Αντιπροεδρία: ο πρύτανης του Πανεπιστημίου της Ομάδας όπου βρίσκεται η έδρα της Γενικής Γραμματείας του G-9,
- Γενική Γραμματεία: έχει την έδρα της στο Δημόσιο Πανεπιστήμιο της Ναβάρρα,
- Μόνιμη Επιτροπή: αποτελείται από τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο και τον γενικό γραμματέα του G-9.

Τις εργασίες και τα προγράμματα τα αναλαμβάνουν οι Τομεακές Επιτροπές, που σήμερα είναι οι παρακάτω οκτώ:

- e-Learning ΤΠΕ, υπεύθυνη για την online εικονική πανεπιστημιούπολη (*campus virtual online*),
- Φοιτητές και Πανεπιστημιακές Δραστηριότητες (πολιτιστικές και αθλητικές κυρίως δραστηριότητες),
- Ακαδημαϊκή Οργάνωση,
- Καινοτομία και Μεταφορά,
- Διεθνείς Σχέσεις,
- Καθηγητές,
- Διαχειριστές, που αποτελείται από τους διαχειριστές των 9 Πανεπιστημίων.

Σε όλες τις Τομεακές Επιτροπές πρόεδρος είναι ένας Πρύτανης της Ομάδας.

---

³ Παράγραφος Τέσσερα: [Δηλώνουν] Ότι υπάρχει μια νέα πολιτικό-διοικητική πραγματικότητα που προέκυψε από τη μεταβίβαση των λειτουργιών και των υπηρεσιών του Κράτους σε σχέση με την Ανώτατη Εκπαίδευση στις Αυτόνομες Περιφέρειες, ότι τα μέρη γνωρίζουν ότι έχουν ως κοινό σημείο το γεγονός ότι είναι τα μοναδικά δημόσια πανεπιστήμια που υπάρχουν στις Αυτόνομες Περιφέρειες τους, δημιουργώντας κατά αυτόν τον τρόπο ένα Hirald, Ramon Abad, «Η Ομάδα G-9 ως κοινοπραξία βιβλιοθηκών», Συνεργασία, αρ. 2 (Σεπτ. 2011). Μτφ.: Verónica Vaitsis-Guajardo <http://www.goethe.de/synergasia>

Η Ομάδα διαθέτει μια μόνιμη έδρα στο Δημόσιο Πανεπιστήμιο της Ναβάρρα και διαθέτει δικό της προσωπικό: τη Γενική Γραμματεία της Ομάδας και τη γραμματεία της Εικονικής Πανεπιστημιούπολης (*Campus Virtual*).

Η Ομάδα G-9 αποτελεί από μόνη της έναν μικρόκοσμο που λειτουργεί σχεδόν ως αντιπροσωπευτικό δείγμα των δημόσιων ισπανικών πανεπιστημίων, καθώς συγκεντρώνει ιδρύματα πολλών διαφορετικών μεγεθών και χρονολογίας (από το πιο μικρό και πρόσφατο, που είναι αυτό της Λα Ριόχα, που ιδρύθηκε το 1992, μέχρι κάποια μεσαίου-μεγάλου μεγέθους, όπως της Χώρας των Βάσκων, του Οβιέδο ή της Θαραγόθα– αυτά τα δύο τελευταία είναι τα πιο παλαιά, καθώς ιδρύθηκαν και τα δύο τον 16^ο αιώνα). Όλα τα πανεπιστήμια μαζί παρέχουν, σύμφωνα με δικά τους στοιχεία και με πάνω από 200.000 εγγεγραμμένους φοιτητές, τη μεγαλύτερη ακαδημαϊκή προσφορά προπτυχιακών και μεταπτυχιακών τίτλων στην ισπανική επικράτεια, τόσο λόγω των αριθμών των εγγραφών όσο και των προσφερόμενων μαθημάτων.

Δραστηριότητες

Όσον αφορά στις δραστηριότητες συνεργασίας, αυτές χωρίζονται στους ακόλουθους τομείς:

- Ακαδημαϊκός Τομέας και Τομέας Διδασκαλίας:
  - ανταλλαγές προσωπικού,
  - κινητικότητα φοιτητών,
  - διενέργεια πρακτικής άσκησης,
  - αναγνώριση διδακτικών μονάδων,
  - μεταπτυχιακά προγράμματα, κοινές πανεπιστημιακές έδρες (UNITWIN),
  - από κοινού πληροφορίες σχετικά με Προγράμματα Σπουδών και Ίδιους Τίτλους Σπουδών,
  - κοινά ερευνητικά προγράμματα,
  - αιτήσεις για χρηματοδότηση από την αυτόνομη περιφέρεια,
  - αμοιβαία συμβουλευτική συνδρομή,
  - κοινά διδακτορικά προγράμματα,

- παροχή μέσων για την πραγματοποίηση διδακτορικών διατριβών.
- Άλλοι τομείς:
  - διενέργεια πολιτιστικών δραστηριοτήτων,
  - οργάνωση συνεδρίων, σεμιναρίων, ημερίδων,
  - τμήματα επιμόρφωσης για το Προσωπικό Διοίκησης και Υπηρεσιών (PAS),
  - διευκόλυνση στην ανταλλαγή και κινητικότητα του Προσωπικού Διοίκησης και Υπηρεσιών (PAS),
  - βελτίωση της διοίκησης και της διαχείρισης.

Η Ομάδα 9 πραγματοποιεί μια μεγάλης σημασίας δράση, κυρίως ακαδημαϊκή, από την οποία ξεχωρίζει το κοινό πρόγραμμα εικονικής πανεπιστημιούπολης (*campus virtual*) το οποίο προσφέρει 89 κύκλους μαθημάτων μέσω διαδικτύου⁴ διαφορετικών θεματικών ενοτήτων και η οποία διευκολύνεται από μια σειρά συμβάσεων για την κινητικότητα φοιτητών και την αναγνώριση διδακτικών μονάδων. Ωστόσο, ο προαιρετικός χαρακτήρας των προσφερόμενων μαθημάτων μπορεί να είναι ασύμβατος με τα νέα προγράμματα σπουδών που προκύπτουν από τη διαδικασία της *Μπολόνια*, επομένως προβλέπεται να γίνουν αλλαγές σε αυτόν τον τομέα. Διαθέτει επίσης διεθνή προγράμματα και συμβάσεις για καθηγητές, φοιτητές και Προσωπικό Διοίκησης και Υπηρεσιών.

Οι Βιβλιοθήκες του G-9

Συμβάσεις

Μεταξύ των πολυάριθμων συμβάσεων που έχει υπογράψει η Ομάδα των 9, υπάρχει μία ειδικά για τις βιβλιοθήκες. Πρόκειται για τη *Σύμβαση-πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ των πανεπιστημίων της Καντάβρια (...)* και *Καστίλλης-Λα Μάντσα, σχετικά με υπηρεσίες πανεπιστημιακών βιβλιοθηκών για φοιτητές που έχουν εγγραφεί σε ένα πανεπιστήμιο της Ομάδας των 9 και οι οποίοι διαμένουν σε μια αυτόνομη περιφέρεια άλλου πανεπιστημίου της Ομάδας των 9*, της 22^{ης} Νοεμβρίου 2004. Αυτή η σύμβαση έχει ως στόχο την ανάπτυξη της κινητικότητας των φοιτητών των πανεπιστημίων που είναι μέλη της Ομάδας, διευκολύνοντάς τους ως προς τη χρήση των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης του πανεπιστημίου της περιφέρειας όπου διαμένουν. Προβλέπει τη δημιουργία μιας μικτής επιτροπής παρακολούθησης, στην οποία πρέπει να

παρουρίσκονται οι διευθυντές των βιβλιοθηκών, παρόλο που, έως τώρα, η εν λόγω επιτροπή δε σχηματίστηκε.

Μολονότι δεν αναφέρεται ειδικά στις βιβλιοθήκες, είναι σημαντική ως προς το προσωπικό η *Σύμβαση Κινητικότητας του Προσωπικού της Διοίκησης και των Υπηρεσιών (PAS) της Ομάδας των 9 Πανεπιστημίων*, της 11^{ης} Μαΐου 2007, η οποία αναπτύσσει το σημείο της σύμβασης-πλαίσιο του G-9 σχετικά με την κινητικότητα του προσωπικού και εστιάζει σε δύο σημεία: τη συμμετοχή του προσωπικού της Διοίκησης και των Υπηρεσιών (PAS) σε οποιονδήποτε από τους διαγωνισμούς για την πλήρωση θέσεων εργασίας που διοργανώνουν τα πανεπιστήμια της Ομάδας και ένα πρόγραμμα σύντομων ανταλλαγών σε εθνικό και διεθνές επίπεδο οι οποίες απευθύνονται στο εν λόγω προσωπικό.

Απόκτηση ηλεκτρονικών μέσων

Ωστόσο, το σημείο στο οποίο οι βιβλιοθήκες έχουν αναπτύξει περισσότερο τη συνεργασία είναι στην απόκτηση ηλεκτρονικών μέσων, συγκεκριμένα στη διαπραγμάτευση της άδειας του *Science Direct* με τον Εκδοτικό Οίκο Elsevier, δρώντας και επισήμως ως κοινοπραξία.

Η διαδικασία ξεκίνησε το 2001, μετά τη συνέλευση του REBIUN (Δίκτυο Πανεπιστημιακών Βιβλιοθηκών) στο Αλικάντε, που προώθησε στην τότε Ομάδα G-7 την επιθυμία για εξερεύνηση συνεταιριστικών δράσεων τόσο μεταξύ των μελών της Ομάδας όσο και με τις υπάρχουσες κοινοπραξίες, που είχαν ήδη εμπειρία σε συνεταιριστικές αποκτήσεις ηλεκτρονικών προϊόντων. Από τότε και μέσω της επαφής με τους προμηθευτές άρχισε να εμφανίζεται η πιθανότητα να αντιμετωπιστεί η απόκτηση του *Science Direct*, της *Web of Knowledge* και άλλων προϊόντων με τη μορφή της κοινοπραξίας. Έτσι, τον Νοέμβριο του 2001 λαμβάνει χώρα μια συνάντηση της Ομάδας—αυτή τη φορά ως G-8-, στο Σαντανδέρ, στην οποία παρευρίσκονται οι αντιπρυτάνεις έρευνας και οι διευθυντές βιβλιοθηκών. Στη συνάντηση αυτή συζητείται το θέμα της συνεργασίας μεταξύ βιβλιοθηκών και φτάνουν σε κάποια συμπεράσματα σχετικά με αυτό: να μην επισημοποιηθεί η ίδρυση μιας κοινοπραξίας λόγω των διοικητικών δυσκολιών που ενέχει, να πραγματοποιούνται συγκεκριμένα κοινοπρακτικά προγράμματα υιοθετώντας μια οργανωτική φιλοσοφία “μεταβλητής γεωμετρίας”, δηλαδή να μη συμμετέχουν ούτε όλα ούτε

---

⁴ Προσφορά Campus Virtual G-9, Ακαδημαϊκό Έτος 2010-2011
Hiraldo, Ramon Abad, «Η Ομάδα G-9 ως κοινοπραξία βιβλιοθηκών», *Συνεργασία*,
αφ. 2 (Σεπτ. 2011). Μτφ.: Verónica Vaitsis-Guajardo
<http://www.goethe.de/synergasia>

αναγκαστικά μόνο τα μέλη της Ομάδας σε όλες τις πρωτοβουλίες, να υπάρχει ένα πανεπιστήμιο αρμόδιο για κάθε πρωτοβουλία και οι αποφάσεις να λαμβάνονται με συναίνεση. Καθιερώνονται τρία σχέδια:

- Κοινοπρακτική απόκτηση του *Science Direct*, με συντονιστή το Πανεπιστήμιο της Θαραγόθα,
- Κοινοπρακτική απόκτηση του *Web of Knowledge*, με συντονιστή το Πανεπιστήμιο της Χώρας των Βάσκων,
- Αμοιβαία παροχή άρθρων ηλεκτρονικών περιοδικών, με συντονιστή το Δημόσιο Πανεπιστήμιο της Ναβάρρα.

Οι διαπραγματεύσεις με τον Elsevier καρποφορούν – σχετικά με το ISI, όπως είναι γνωστό, το FECYT (Ισπανικό Ίδρυμα για την Επιστήμη και την Τεχνολογία) θα υπογράψει μian εθνική άδεια το 2004 - με αποτέλεσμα τον Μάιο του 2002 να υπογραφεί η συμφωνία για κοινοπρακτική άδεια για τρία χρόνια, την οποία υπογράφουν τα εξής έξι πανεπιστήμια της Ομάδας: Καντάβρια, Λα Ριόχα, Οβιέδο, Χώρα των Βάσκων, Δημόσιο Πανεπιστήμιο της Ναβάρρα και Θαραγόθα. Η διαπραγμάτευση δεν ήταν εύκολη, λόγω της ανομοιογένειας των ιδρυμάτων που συμμετείχαν και των διοικητικών δυσκολιών και πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι ο Elsevier – υποθέτουμε για επιχειρηματικούς λόγους - διευκόλυνε σε μεγάλο μέρος τη συμφωνία, η οποία στο τέλος φάνηκε αποτελεσματική. Αυτό είχε ως συνέπεια να ανανεωθεί δύο φορές έκτοτε, μία το 2004 και μία το 2009, γεγονός που συνεισέφερε σημαντικά στη συνοχή των βιβλιοθηκών της Ομάδας.

Όπως αναφέρθηκε, παρόλο που δεν υπάρχει ένας μοναδικός διαπραγματευτής-κοινοπραξία εκ μέρους της Ομάδας, αλλά οι διευθυντές των έξι βιβλιοθηκών, ως εκπρόσωποι των αντίστοιχων πανεπιστημίων τους, και η τιμολόγηση δεν είναι ενιαία, αλλά γίνεται μεμονωμένα, με βάση τη συμφωνία μεταξύ των μελών ανάλογα με το μέγεθος του πανεπιστημίου και τη δυνητική χρήση, το σύστημα λειτούργησε προς όφελος όλων των συμμετεχόντων. Αυτό συνέβαλε όχι μόνο στο να αποκτήσει συνοχή η Ομάδα, αλλά και στο να ξεκινήσουν άλλες πιθανές κοινές δράσεις στον τομέα των αποκτήσεων. Επίσης, συνέβαλε στην παγιοποίηση της Ομάδας η συμμετοχή του G-9 στο Προεδρείο Κοινοπραξιών που συστάθηκε τον Οκτώβριο του 2008, με τη συνεργασία του REBIUN.

Σχέσεις συνεργασίας

Η έλλειψη μιας επίσημης δομής ως οργανισμού-κοινοπραξίας δεν εμποδίζει τα μέλη της Ομάδας να πραγματοποιήσουν μεμονωμένες συμφωνίες, περιστασιακά ή με σταθερότητα, με άλλες ομάδες ή κοινοπραξίες, τόσο για αποκτήσεις όσο και για άλλα προγράμματα. Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τους εταίρους και το είδος των συμφωνιών που έχουν καθιερωθεί για συνεργασία μεταξύ βιβλιοθηκών από καθεμία από τις βιβλιοθήκες - μέλη της Ομάδας.

ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ ΤΟΥ G-9 ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ

	CBUC	BUGALICIA	MADROÑO	CBUA	BUCLÉ	G-9	CCCL
UNICAN (Καντάβρια)	ΔΙΑΤΡΙΒΗ					SRE	SRE
UCLM (Καστίλλη-Λα Μάντσα)				SRE			SRE
UNEX (Εξτρεμαδούρα)				SRE	SRE		SRE
UIB (Βαλεαρίδες Νήσοι)	ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΟ ΜΕΛΟΣ						
UNIRIOJA (Λα Ριόχα)						SRE	SRE
UNIOVI (Οβιέδο)	ΔΙΑΤΡΙΒΗ				SRE	SRE	
UNAVARRA (Ναβάρα-Δημόσια)						SRE	
EHU (Χώρα των Βάσκων)						SRE	

UNIZAR <i>(Θαραγόθα)</i>	ΔΙΑΤΡΙΒΗ*					SRE	SRE
------------------------------------	-----------	--	--	--	--	-----	-----

*Συνεργασία κατά το 2008-2009.

SRE: συνδρομή σε ηλεκτρονικά μέσα

Από τα παραπάνω φαίνεται ότι η συμμετοχή των μελών του G9 σε άλλες κοινοπραξίες είναι συχνή, και, μάλιστα, υπάρχουν βιβλιοθήκες που συμμετέχουν πιο ενεργά σε άλλες κοινοπραξίες, ακόμη και ως ενεργά μέλη (αυτή είναι η περίπτωση του Πανεπιστημίου των Βαλεαρίδων Νήσων-UIB, που είναι συνδεδεμένο μέλος της Κοινοπραξίας Πανεπιστημιακών Βιβλιοθηκών της Καταλονίας-CBUC).

Επίσης, νέες πανεπιστημιακές συμμαχίες είναι δυνατές, όπως για παράδειγμα το πρόγραμμα *Campus Iberus: Campus de Excelencia Internacional del Valle del Ebro (Campus Iberus: Πανεπιστημιούπολη Διεθνούς Υπεροχής της Κοιλιάδας του Έβρου)*, που παρουσιάστηκε στην προκήρυξη για Πανεπιστημιούπολεις Διεθνούς Υπεροχής (CEI 2010), του Υπουργείου Παιδείας, το οποίο περιλαμβάνει το Δημόσιο Πανεπιστήμιο της Ναβάρρα, της Λα Ριόχα, της Θαραγόθα και της Λέριδα, τρία από τα οποία ανήκουν στην Ομάδα G-9 και ένα στην Κοινοπραξία Πανεπιστημιακών Βιβλιοθηκών της Καταλονίας (CBUC) και που αναμφισβήτητα θα οδηγήσει στη δημιουργία κάποιας συνεταιριστικής συμμαχίας στον τομέα των βιβλιοθηκών.

Η συνεργασία επεκτείνεται και σε άλλα προγράμματα μεταξύ πανεπιστημίων, όπως είναι η περίπτωση του *Dialnet*, που προέκυψε στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου της Λα Ριόχα, όπου η αρχική συνεργασία κάποιων βιβλιοθηκών του G-9 – Καντάβρια και Δημόσιο Πανεπιστήμιο της Ναβάρρα - ήταν αποφασιστική και στο οποίο σήμερα συμμετέχουν ενεργά όλες οι βιβλιοθήκες του G-9. Επίσης, όλες – εκτός από δύο - είναι μέλη του DOCUMAT (Δίκτυο Βιβλιοθηκών και Τεκμηρίωσης Μαθηματικών), ένα από τα πιο σημαντικά σε εθνικό επίπεδο εξειδικευμένα συνεταιριστικά προγράμματα.

Εκτός πανεπιστημιακού πλαισίου αλλά σε σχέση με τις ερευνητικές δραστηριότητες, τα πανεπιστήμια έχουν υπογράψει μια σύμβαση συνεργασίας με οργανισμούς ερευνών των αυτόνομων περιφερειών ή με τοπικούς οργανισμούς, για να μοιράζονται αποκτήσεις ή εργασίες καταλογογράφησης, όπως για παράδειγμα το Πανεπιστήμιο του Οβιέδο ή επίσης

εκείνη του Πανεπιστημίου της Λα Ριόχα με την Κυβέρνηση της ίδιας αυτόνομης περιφέρειας για θέματα συνεργασίας.

Απολογισμός και συμπεράσματα

Βάσει όλων των παραπάνω, οι βιβλιοθήκες του G-9, παρόλο που δεν αποτελούν μια κοινοπραξία με την αυστηρή έννοια του όρου, μην έχοντας ίδια νομική προσωπικότητα ως τέτοιου είδους κοινοπραξία, δεν μπορούν να θεωρηθούν μια απλή περιστασιακή ένωση, καθώς αυτή βασίζεται σε μια επίσημη συμφωνία μεταξύ πανεπιστημίων, που αναπτύσσουν προγράμματα ακαδημαϊκής συνεργασίας και υπηρεσιών με σημαντικά αποτελέσματα. Αυτή η θεσμική πλατφόρμα μπορεί να αποτελέσει μια εξαιρετική βάση για να αναπτυχθούν άλλες συνεταιριστικές δραστηριότητες που θα ωφελήσουν όλες τις βιβλιοθήκες της Ομάδας.

Από την άλλη πλευρά, στον τομέα της συλλογικής διαπραγμάτευσης αδειών, είναι εμφανή τα πλεονεκτήματα της ιδιότητας μέλους της Ομάδας – καθώς εγγυάται μια μεγαλύτερη διοικητική ευελιξία και πολιτική στήριξη, που υπό άλλες προϋποθέσεις θα ήταν δύσκολο να επιτευχθεί. Αφετέρου, το σύστημα που μπορούμε να ονομάσουμε “μεταβλητής γεωμετρίας”, η ελευθερία της κάθε βιβλιοθήκης/πανεπιστημίου και/ή κοινοπραξιών, αποδείχτηκε επίσης πολύ αποτελεσματική.

Συμπερασματικά, θα μπορούσαμε να πούμε ότι:

- Οι βιβλιοθήκες του G-9 διαθέτουν μια εξαιρετική οργανωτική βάση στα πανεπιστήμιά τους, για να πραγματοποιήσουν συνεταιριστικές δράσεις και προγράμματα.
- Έως σήμερα, η συνεργασία αναπτύχθηκε ανομοιόμορφα και σε έναν μόνο τομέα (την απόκτηση ηλεκτρονικών μέσων), αν και με καλά αποτελέσματα.
- Θα ήταν καλό να εξερευνηθούν νέοι τομείς και τρόποι συνεργασίας μεταξύ των μελών, που να συνάδουν με τους στόχους του G-9, κυρίως σε σχέση με την εκπαίδευση προσωπικού, χωρίς να ξεχνάμε άλλα στοιχεία, όπως την κινητικότητα ή τη στήριξη στα προγράμματα διδασκαλίας, που θα συνεισφέρουν στη βελτίωση της λειτουργίας και των δραστηριοτήτων των βιβλιοθηκών-μελών.

- Αρχικά, θα ήταν δυνατόν, για παράδειγμα, να θεμελιωθεί επισήμως η Επιτροπή Διευθυντών βιβλιοθηκών του G-9, που προβλέπεται στη σύμβαση σχετικά με τις υπηρεσίες των βιβλιοθηκών προς τους φοιτητές, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, ή να διαφημιστούν οι δραστηριότητες συνεργασίας μεταξύ των βιβλιοθηκών της Ομάδας στην ιστοσελίδα του G-9.
- Όσον αφορά στην απόκτηση ηλεκτρονικών μέσων, τα ηλεκτρονικά βιβλία θα μπορούσαν να είναι ένας τομέας πιθανής ανάπτυξης συνεταιριστικών έργων.